

Temat: Co tworzy rytm utworu?

Dzisiaj dowiemy się, co to jest rytm. Na pewno mówiliście o nim na muzyce. Co to znaczy, że śpiewamy piosenkę w rytmie? Co to znaczy tańczyć nie do rytmu? Zaczniemy od tego co to jest rytm- to następstwo dźwięków w czasie. Jeśli więc śpiewamy piosenkę w rytmie to znaczy, że dopasowujemy się do melodii.

Ale o rytmie mówimy nie tylko na muzyce. W wierszach również występuje rytm. Otwórzcie sobie **podręcznik na stronie 210**. Mamy tam wiersz „Ballada o szczęściu”. Kto nie ma książki, zerka niżej:

Ballada o szczęściu – tekst

Był sobie raz zielony las,
a w lesie sejm burzliwy,
Bo zwierząt chór prowadził spór,
co znaczy być szczęśliwym.

Więc bury miś, kudłaty miś,
pomedytował krótko:
-Szczęśliwym być to miodek pić
i mieć porządne futro.

Pracować wciąż i piąć się w wzwyż –
orzekła mała mrówka
A ślimak rzekł – Mieć własny dom
z tarasem i ogródkiem.

A polny wiatr, obieżyświat,
przyleciał z końca świata:
-Szczęśliwym być to znaczy żyć,
nie robić nic i latać.

Zasepił się posepny sęp
i rzecze zasepiony:
-A czy ja wiem, szczęśliwszy ten,
kto ma silniejsze szpony.

Przyleciał kos i zabrał głos

i rzekł niewiele myśląc:
-Szczęśliwym być to z losu drwić
i gwizdać na to wszystko.

Aż nagle ktoś na pomysł wpadł,
wśród sporu i dociekań:
-A może by, a może tak,
zapytać się człowieka?

I właśnie tu, aż mówić wstyd
skończyła się ballada,
bo człowiek siadł, w zadumę wpadł
i nic nie odpowiada.

Policzcie, ile wersów (linijek) ma każda strofa(zwrotka)?
Co można zauważyć licząc sylaby w każdym wersie?
Ustal, czy wiersz zawiera pary rymujących się wyrazów. Jeśli tak, sprawdź,
gdzie się znajdują?

Odpowiedzi:

Każda strofa ma 4 wersy.

Licząc sylaby w każdym wersie można zauważyć, że występuje na przemian 8 i 7 sylab.

Tak, w wierszu znajdują się pary rymujących się wyrazów, które znajdują się na końcu wersów, np. burzliwy- szczęśliwy; zasepiony- szpony.

Wnioski? (**Zapisz pod tematem w zeszycie lub wydrukuj i wklej**):

W języku polskim rytm uzyskuje się przez **powtarzanie** pewnych **elementów językowych** w utworze, np. takiej samej **liczby sylab w wersach**, takiego samego **układu wersów w zwrotkach**, kończenie wersów **rymującymi się** wyrazami.

Czyli **utwór ma rytm jeżeli powtarzają się:**

- zwrotki i liczba wersów w zwrotkach

- liczba sylab w wersach

- pary takich samych lub podobnych sylab na końcu wyrazów (rymy). (**koniec notatki**)

Na dzisiaj to tyle. Będziemy jeszcze to omawiali, więc nie bójcie się, jeśli czegoś nie rozumiecie. POZDRAWIAM!

